

Литературно знаме

Издава Съюзът на писателите-земеделци в България

бр. 45

Недейте и руга

Не виждате ли вий на техните чела
засъхналите капки кръв от трънени венци?
Не виждате ли вий от мъка и тегла,
че сенки са, уви, на скелети безплътни,
та ужас вдъхват те дори?
Не виждате ли вий, злодумци и слепци,
свещений жар в сърца им що гори,
сърца на низост неприютни,
заклети в светлия олтар
на Правдата и палещата жар?

АЛ. СТАМБОЛИЙСКИ

Спомен за него

Железен дух с гранитно твърда воля,
борец за светъл подвиг вдъхновен -
роди се той сред бедност и неволя
и сред неволя мина своя ден.

Той бе честта ни, той бе гордостта ни:
под сянката на бойния ни стяг
той знаеше как се мре и как се брани
честта на угнетения селяк.

В живота той бе рицар омагесан
и вред бе пръв - в затишие и в бран -
и пътя му бе светъл като песен,
и пътя му бе светъл като блян!

Един бедняк ли димите му сгреха,
една душа ли той не утеша:
той носеше на бедните утеха
и плам - на безнадеждните души!

Но падна той - във бран велика падна,
смъртта за вечен сън го приюти
във своята нощ беззвездно безотрадна,
където вечно тишина цъфти.

И в тоя час, когато той е там,
където скръб и вопли не достигат,
аз виждам му духа със укор ням
към сини небеса да се издига.

Той ни зове безкрайно нажален и
зове ни той към подвиг и дела:
да водим бран с изправени чела
за благото на братя угнетени!

И нека днес пред неговото име
да бъдем верни ний - и клетва да дадем,
че неговия кръвав друм ще продължиме
и делото на светъл край ще изведем.

СЕРГЕЙ РУМЯНЦЕВ

131 години от рождението на Александър Стамболийски

Последният портрет на Ал. Стамболийски, 1923 г.

„Който туря собственото си „аз“, собственото си честолюбие, интерес, амбиция и мнение по-горе от общите, той копае гроб на Съюза. Който отрича правото на мнозинството и боготвори това на малцинството в уредбата и работите на Земеделския съюз - той отрича демократичните неговии основи, той отрича неговото право на живот“.

Ал. Стамболийски

СПЗ след 36 конгрес на БЗНС

Събитията на 36-ия конгрес на БЗНС, родили поредното разцепление, последвано от безпрецедентно настаняване на Ненчевци в Дома-паметник „Ал. Стамболийски“ на ул. „Врабча“ 1 в София се оказа прът в колелата на 120-годишната организационна дейност на Съюза на писателите-земеделци в България.

Регистриран като творческа организация на 20 октомври 2002 година с Решение 1 на Софийския съд, нашият съюз е настанен с постоянно седалище в столицата на „Врабча“ 1 и му бе дадена стая 47 да четвъртия етаж в Дома на БЗНС. За кратко време в тази стая бяха създадени от нас добри условия за провеждане на заседанията на ръководството. В стаята бе сложен библиотечен шкаф с над 20 книги на наши автори, които секретарят на СПЗ предоставяше на желаещи земеделци да прочетат или закупят. Той дежуреше редовно в стаята до 2007 година, когато бяха настанени Спаспанчевци на четвъртия етаж и обсебиха нашата стая. Книгите бяха събрани в един чувал и съхранявани в някакъв склад. В тази стая - клуб на СПЗ в продължение на шест години, се провеждаха литературни четения, представяха се нови наши книги и се вземаха важни решения за дейността на творческия ни съюз.

Тази дейност, уви, след 36-тия конгрес остана в миналото и бе насилствено спряна от шепя неразумни (меко казано) личности, които взривиха редовния 36-ти конгрес на БЗНС. Така, след злочастния за БЗНС 6 декември 2008 година, Съюзът на писателите-земеделци бе принуден да търси подслон в клубовете на БЗНС, за да продължи своята дейност. С няколкото срещи не можа да се разреши този проблем за нашия 64-годишен творчески съюз, който единствен в България създава идейна земеделска и художествена литература. Няколкото броя на „Литературно знаме“, издадени през 2009 година, и няколкото нови книги на наши автори са крайно недостатъчни, за да се нарекат активна творческа дейност. Чест прави на авторите, издали през нея година свои нови книги: Стоян Колдов ни зарадва със сборник разкази „Преди изгрева“, Йордан Борисов - с трети том на романа „Поет на нацията“, Габриела Цанева издаде поетична книга и Искър Шуманов - сборник статии под заглавие „Не! Не мога да мълча!“. Появи се на бял свят и стихосбирката на Маргарита Нешкова „Осем китки“.

Гордост на нашия творчески съюз е „сайтът“ - мястото на СПЗ в интернет, в който предстои да се внесат някои корекции и творчески биографии на наши автори, също така и исторически сведения от зората на неговото създаване до настоящата година.

Литературно знаме

Змия в пазвата

• ОТ РОМАНА „ПОЕТ НА НАЦИЈАТА“, ТРЕТИ ТОМ

Сутринта на 6 юни 1923 година Стоян Калъчев нахлу в редакцията и от вратата пришпори Сергей:

- Румянцев, тръгваме с правителствен автомобил за Славовица. Отиваме при Стамболийски. Твоята задача е като офицер да провери охраната на вилата и оръдието, с което разполага. Аз и Крум Попов ще се опитаме да върнем Стамболийски час по-скоро в столицата. Имаме сведения, че Военният съюз се готви за сваляне на правителството. Димо, ти оставаш в редакцията. Пусни всички налични материали. Предупреди Цветко Аврамов и Стефан Цанев да сменят своите квартири. Бъдете нащрек!

Половин час по-късно Крум Попов, Стоян Калъчев и Сергей Румянцев напуснаха столицата. И тримата бяха угрижени. Назряваха напрегнати събития. Попов погледна към Калъчев:

- Къде ще го намерим?
- На вилата му, която е на километър-два от Славовица.
- Надеждна ли е охраната му?
- Взвод, командван от капитан Поборников.

Сергей навъси вежди и се намеси в

разговора:

- Подобриков, доколкото зная, е придворен офицер. Стамболийски е пуснал змия в пазвата си.

Попов извика удивен:

- Калъчев, при едно нападение на вилата, той е обречен.

- Сергей затова идва с нас. Той е запасен офицер и разбира военните работи.

Попов се обърна към Румянцев:

- Поете, какъв чин имаш в армията?

- Подпоручик. При Доиран командвах рота.

- Какво е нужно един премиер да бъде охраняван сигурно? Достатъчен ли е един взвод войници да устои на евентуално въоръжено нападение от бандите на ВМРО?

- Ако добре е въоръжен с пушки, картечници и достатъчно количество муниципи - патрони, ръчни гранати, може да устои. Освен това е нужна радиостанция за свързка с армията и столицата. Змията, която Стамболийски сам е сложил в пазвата, ме плаши.

Угрижени в своите опасения, тримата пътници не усетиха кога автомобилът

се отдели от Цариградското шосе и избоботи по стръмнината към Славовица.

Мисията на Крум Попов и Стоян Калъчев да убедят премиера да се върне веднага в столицата не се осъществи. Стамболийски посрещна гостите усмихнат и прие опасенията им за несъстоятелни.

- Попов, на вас ли да вярвам или на министъра на войната? На какво основание искате да въведе извънредно положение в страната? Тази сутрин разговарях по телефона с Муравиев и Христо Стоянов. Наредих им да прогонят от столицата всички офицери от Лигата. Моля ви, оставете ме спокойно да работя.

Час по-късно Попов и Калъчев се сбoguваха. Автомобилът скоро се закри по пътя към главното шосе. Стамболийски се обади:

- Сергей, ела да влезем във вилата! Държа да чуя твоето мнение за положението в столицата.

Влезли в работната стая, Стамболийски покани своя гост:

- Сядай и кажи думата си! Чак толкова ли са назряли нещата?

- Господин Стамболийски, Попов и Калъчев са прави. Муравиев и Христо Стоянов са некадърници! Бандите на ВМРО върлуват в страната. Военните готвят преврат. Това е истината! Вие трябва да се върнете в столицата и да предприемете крути мерки срещу Лигата и ВМРО!

Стамболийски откърти от душата си:

- Да... Може би си прав... Но разбери, нужен ми е ден-два да завърша Конституцията!

- Ден-два, които могат да бъдат фатални!...

- Фатални или не, трябва да довърша тази работа! Благодаря ти за откровението! А сега иди се разходи до селото! Успокой се! Довечера ще поговорим за поезията ти. Ще ми се да видя твоя книга на бял свят! Говорих с Грънчаров да уредим отпечатването ѝ. Уверен съм, че една твоя книга ще има достойно място в земеделската книжнина! Каквото се напише - остава след автора, векува.

ЙОРДАН БОРИСОВ